

Славейтъ

(Разказъ отъ Андерсена — за юноши).

Въ Китай, туй ви е добръ извѣстно, императорътъ е китаецъ, и всички, които сж около него, сж сжщо китайци. Прѣди много години, — побързайте да чуete тая история, която може скоро да бжде забравена, — палатътъ на императора билъ най-великолѣпния въ цѣлия свѣтъ, защото билъ направенъ цѣлъ отъ чистъ порцеланъ, твърдѣ скжпъ, но въ сжщото врѣме толкова деликатенъ и трошливъ, щото трѣбвало човѣкъ много да внимава, когато го побарне. Въ градината на палата цвѣтѣли най-чудни цвѣти; на най-хубавитѣ отъ тѣхъ били окачени малки сребърни звънчета, които звънтѣли винаги, та който и да мине покрай тѣхъ, да ги забѣлѣжи непрѣменно. Да, всичко, което имало въ градината на императора, било хубаво наредено и тая градина при това била толкова голѣма, щото самиятъ градинарь не билъ ѝ виждалъ никога края. Когато човѣкъ навлѣзелъ навжтрѣ въ градината, стигалъ до една величествена гора, съ високи дървета и дълбоки езера. Гората се простирала дори до дълбокото сине море. Голѣми кораби могли да се доближатъ тука почти подъ дърветата. Единъ славей си билъ настанилъ своето жилище надъ вълнитѣ, и пѣлъ тѣй сладко, че бѣднитѣ рибари, макаръ и угрижени съ много други работи, пакъ се спирали да го послушатъ прѣзъ нощта и много пжти си забравяли даже мрѣжитѣ.

„Ахъ, Господи, колко е хубаво!“ говорѣли тѣ. Ала работата ги принуждавала да се отказватъ отъ пѣсенята на птичката; но на другата вечеръ тѣ пакъ се спирали и пакъ се провиквали: „Ахъ, Господи! колко е хубаво!“

Отъ всички страни на свѣта идѣли пжтници въ прѣстолния градъ на императора. Всички били очудвани отъ палата и градината; ала когато чуели славей, тѣ казвали; „Ето кое е най-чудното!“

И когато пжтниците се завърнѣли, разправяли за всичкитѣ тия чудесии, а ученитѣ хора написали цѣли книги за града, за палата и за градината, но не забравили и славей. Даже нему посвѣтили най-добрата частъ, и ония отъ тѣхъ, които умѣли да пишатъ стихове, написали цѣли поеми въ честь на горския славей, който пѣлъ на морския брѣгъ.

Тия книги се разпространили много и нѣкои отъ тѣхъ стигнали и до царя. Той си зель тогава единъ златенъ столъ и зель да ги чете. На всѣка минута той поклатвалъ глава отъ радостъ, като виждалъ тия великолѣпни описания за палата, за града и за градината. „Ала славейтъ е, безспорно, най-чудното нѣщо тамъ!“ Тѣй се казвало въ книгата.

„Какво ще рече туй?“ рекълъ императорътъ. „Славейтъ? Азъ не го зная. Мигаръ подобна птичка се намира въ моето царство и даже въ моята градина? Никога не съмъ чулъ да говорятъ за нея и сега първи пжтъ отъ книгитѣ узнавамъ това!“

Веднага повикалъ адютанта си. Послѣднитѣ билъ толкова горделивъ, че винаги, когато нѣкой по-доленъ отъ него го запитвалъ за нѣщо, той не благоволявалъ да отговори освѣнъ съ едно: „пюхъ!“ и това значело: „праздна работа!“

„Тукъ трѣбва да има една много чудна птичка, която наричатъ *славей*, рекълъ императорътъ; казватъ, че това било най-хубавото нѣщо въ цѣлото ми царство. Защо до сега никой нищо не ми е говорилъ за тоя славей?“

— И азъ никога не съмъ чулъ да приказватъ за него, отговорилъ адютантътъ. Той не е ималъ никога честта да бжде прѣдставенъ въ двореца.

— Азъ искамъ да ми го прѣдставятъ тая вечеръ и да пѣе прѣдъ мене, рекълъ импера-